

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 21–22 травня 2020 року)

У двох частинах

Частина 2

Суми
Сумський державний університет
2020

7. Реформа десяти міністерств завершиться до середини 2018 року. URL: <https://ua.censor.net.ua/n3043436> (дата звернення: 25.11.2019).
8. Деякі питання реформування державного управління: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.12.2019 р. № 1034. URL: zakon.rada.gov.ua.1034-2019-п (дата звернення: 08.03.2020).
9. Деякі питання реформування державного управління: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.12.2019 р. № 1034. URL: zakon.rada.gov.ua.1034-2019-п (дата звернення: 08.03.2020).
10. Про упорядкування структури апарату центральних органів виконавчої влади, їх територіальних підрозділів та місцевих державних адміністрацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.03.2005 р. № 179. URL: zakon.rada.gov.ua.179-2005-п (дата звернення: 08.03.2020).

РОЛЬ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Мельник В. І.

*к. ю. н., викладач кафедри АГПФЕБ ННІ права
Сумського державного університету*

Гаруст Ю. В.

*д. ю. н., доцент, завідувач кафедри АГПФЕБ ННІ права
Сумського державного університету*

Економічна безпека держави будучи складним багатограним та широкоаспектним системним явищем суттєво залежить від допустимого, з точки зору сьогочасних ринкових умов і заданих компетентними інституціями параметрів, систематичного функціонування, без винятку, всіх її складових. Об'єктивно, в будь-якому випадку, це, нерідко, помітно позначається на національній економіці, яка, у нинішніх умовах передкризового стану, першочергово викликаною експоненційними темпами поширенням респіраторної хвороби «COVID-19», спричиненої коронавірусом «SARS-CoV-2», складнощів, пов'язаних із виконання Українською стороною деяких умов міжнародних інституцій [1]; [2]; [3] (документи № 2178-10 від 10.10.2019 р. [4], № 2571-д від 30.03.2020 р. [5] й ін.) та ведення гібридної війни потребує всілякої підтримки. За нинішніх умов виникає низка реальних вагомих ризиків триваючої дії [6], зокрема для інвестиційно-інноваційної безпеки держави, яка, у часи глобалізації, очікувано виправдано зайняла особливе місце серед інших елементів системи економічної безпеки України. Це, мотивується тим, що в разі відсутності очікуваної міжнародної фінансової допомоги існує реальний ризик суттєвого

зниження інвестування в економічні галузі.

Питанню ролі та значення інвестиційної й інноваційної елементів економічної складової для держави було присвячено ряд досліджень. Серед числа цих напрацювань доцільно виокремити окремі доробки О. Ю. Акименко, В. Г. Бодрова, О. О. Бутник, С. В. Євтушенко, С. М. Ілляшенко, В. В. Кулішова, Т. Ф. Куценко, В. І. Любімова, Т. В. Майорова, Т. В. Максимової, М. О. Мороза, В. І. Мустафіна, М. М. Недашківського, Д. О. Остапчука, О. В. Пашенко, К. Ю. Подгорної, В. В. Сержавнова, С. П. Сонько, А. І. Сухорукова, С. І. Ткаленко, В. В. Токар, В. В. Томаревої, А. С. Філатової, О. В. Шевердіної та ін.

У відповідності до Методичних рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України від 29.10.2013 р. № 1277 інвестиційно-інноваційною безпекою визнається стан економічного середовища у державі, що стимулює вітчизняних та іноземних інвесторів вкладати кошти в розширення виробництва в країні, сприяє розвитку високотехнологічного виробництва, інтеграції науково-дослідної та виробничої сфери з метою зростання ефективності, поглиблення спеціалізації національної економіки на створенні продукції з високою часткою доданої вартості [7]. В нинішніх складних політико-правових та соціально-економічних умовах, вочевидь, пріоритетне значення відводиться формуванню такого стану економічного середовища, яке, хоча б певною мірою, стимулюватиме вітчизняних та іноземних інвесторів вкладати кошти у різні галузі економіки. Це, пояснюється тим, що у разі невиконання поточних чи, зважаючи на світовій національні темпи і масштаби поширення респіраторної хвороби «COVID-19» [8]; [9] та пряму залежність економік від складно прогнозованої дії цього чинника, коротко- або середньострокових зобов'язань Українською стороною відчутно посилюється тенденція до зменшення інвестування. Об'єктивно, таке становище сприятиме зростанню додаткового навантаження на національну економіку, негативно відображаючись на останній. Тобто, вбачається за доцільне й виправдане сконцентруватись на її інвестиційному компоненті, усвідомлюючи поточні пріоритетні завдання держави, зумовлені викликами сьогодення.

Слушною є точка зору А. С. Філатової, яка наголошує, що інвестиційною безпекою варто визнавати гарантовані умови захисту інвестиційних ресурсів, які спрямовуються в економіку [10, с. 305]. Як бачимо, вчена акцентує увагу на тому, що всі інвестиційні ресурси спрямовуються на певну економіку. В. І. Любімов та А. І. Сухоруков, взагалі переконують, що забезпечення інвестиційної безпеки призведе до відтворення науково-технічного та інтелектуального потенціалу нації, а також розширеного відтворення основного капіталу, підтримки конкурентоспроможності національної економіки,

гарантування зростання ВВП, створення стратегічних резервів, подолання депресивних явищ у регіонах, відновлювання природних ресурсів та утримання на безпечному рівні екологічних параметрів [11; 12, с. 269]. Однак, вказана теза однаково не може бути прийнятна та дієва на практиці для всіх держав. Це, насамперед, зумовлено економічним становищем певної країни, геополітичними факторами, кількістю й якістю сировинних і ресурсних активів, рівнем економічної злочинності, пріоритетними орієнтирами державної політики, ефективною правовою системою та багатьма існуючими іншими різнофакторними чинниками. Слід усвідомлювати, що кількість і ступінь поточного та імовірного впливу постійно варіюється, в залежності від сукупності конкретних тогочасних чи перспективних обставин.

Наприклад, можна привести дослідження М. В. Геєць, який аналізуючи досвід деяких країн (Чехія, Словенія та Словаччина) із цього питання прийшов до висновку, що з 1993 по 1994 рр. саме приріст інвестицій передував на один два роки відновленню економічного зростання. В таких країнах як Польща, Болгарія, Угорщина, Румунія відновлення виробництва на докризовому рівні та збільшення капіталовкладень відбулося одночасно. Підтвердження тісної залежності між динамікою валового внутрішнього продукту та рівнем капітальних вкладень можна спостерігати в розвитку КНР, при чому одним із основних факторів неймовірного економічного зростання Китаю став іноземний капітал, тобто інвестиції та кредити [13, с. 196]. Дослідження Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) показують, що іноземні інвестиції безпосередньо впливають на зайнятість та ефективність діяльності підприємств і, як наслідок, – на ефективність всієї економіки. Компанії, що отримують інвестиції нерезидентів, разом із капіталом набувають нові технології та нові підходи до менеджменту і як результат – мають вищу економічну ефективність [14, с. 8].

Цілком логічно припустити, що за умови провадження систематичної ефективної державної політики інвестування суттєво сприятиме належному функціонуванню багатьох галузей економіки. Також, це на певному етапі позитивно позначиться на її розвитку та слугуватиме додатковим значимим імпульсом для інших потенційних інвесторів. Тобто, збільшення кількості інвесторів та зростання розмірів інвестування напряму залежатиме від раціонального використання першочергово залучених коштів.

Відповідно, можна виділити й іншу значиму властивість інвестиційної складової для системи економічної безпеки України – стимулювання залучення активів. Так, М. М. Недашківський і К. Ю. Подгорна переконують, що інвестиційною безпекою слід вважати й « ... здатність економіки залучати та найбільш ефективно використовувати фінансові ресурси, що формуються в процесі інвестування з метою забезпечення

стабільного розвитку та за необхідності структурної перебудови системи залежно від умов сучасності» [15, с. 8]. Аналогічні за змістом точки зору можна зустріти й у дослідженнях Д. О. Остапчука [16, с. 8], В. В. Томаревої [17, с. 8] та багатьох ін. Це, безперечно, вкотре доводить значимість аналізованого елемента для національної економіки, особливо в умовах сьогодення, зважаючи на явні ризики для безпекового сектору.

Слід також усвідомлювати, що досягнення цієї мети можливо винятково за рахунок зваженої державної політики, яка передбачає вжиття комплексу відповідного комплексу специфічних заходів. Як слушно відмічає С. В. Євтушенко, «для ефективного забезпечення інвестиційної безпеки галузі фахівці мають знаходитися в стані постійного очікування сигналів з боку факторів внутрішнього та зовнішнього середовища на предмет появи загроз, отримувати достовірні та своєчасні оцінки інвестиційної безпеки та запускати у дію управлінські рішення, які адекватні ситуації. В оцінці інвестиційної безпеки необхідно враховувати минулий, сучасний та майбутній стан, тому неможливо спиратися тільки на систематизовану інформацію» [18, с. 36].

Висновки. Вищевикладене дає підстави вважати, що інвестиційна складова, у часи глобалізації, зайняла особливе місце серед інших елементів системи економічної безпеки України. Це, виправдано підтверджується сукупністю тих її властивостей, які, при раціональній державній політиці, позитивно впливатимуть на вітчизняну економіку. В умовах реалій сьогодення одним із важливих завдань Української держави в економічній сфері якраз має бути створення сприятливих умов для підтримки економіки, у тому числі шляхом залучення інвестицій.

ЛІТЕРАТУРА:

1. «Кількість поправок може перевищити кількість слів у тексті». Соцмережі обговорюють 16 тис. поправок до «банківського» законопроекту. GORDONUA.COM, 2020. URL: <https://gordonua.com/ukr/news/politics/-kilkist-popravok-mozhe-perevishchiti-kilkist-sliv-u-teksti-sotsmerezhi-obgovorjijut-16-tis-popravok-do-bankivskogo-zakonoproektu-1494484.html> (дата звернення: 03.04.2020).
2. Новий закон про землю: чиврятує вітчизняну економіку. Радіо Свобода. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/zakon-pro-zemliu/30520775.html> (дата звернення: 03.04.2020).
3. МВФ очікує від України ухвалення «банківського» закону та змін до бюджету. Укрінформ, 2020. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2912104-mvf-ocikue-vid-ukraini-uhvalenna-bankivskogo-zakonu-ta-zmin-do-budzetu.html> (дата звернення: 03.04.2020).
4. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу

- земель сільськогосподарського призначення: Проект від 10.10.2019 р. № 2178-10. 2019. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67059 (дата звернення: 03.04.2020).
5. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення деяких механізмів регулювання банківської діяльності: Проект від 30.03.2020 р. № 2571-д. 2020. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68492 (дата звернення: 03.04.2020).
6. Зменшення інвестицій в АПК може негативно вплинути на всю економіку України, – експерт. AgroPolit.com, 2020. URL: <https://agropolit.com/news/15509-zmenschennya-investitsiy-v-apk-moje-negativno-vplinuti-na-vsyu-ekonomiku-ukrayini--ekspert> (дата звернення: 03.04.2020).
7. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України: Рекомендації від 29.10.2013 р. № 1277. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13> (дата звернення: 06.04.2020).
8. Темпи поширення корона вірусу прискорюються – ВООЗ. Укрінформ, 2020. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/2903037-tempi-poshirenna-koronavirusu-priskoruutsa-vooz.html> (дата звернення: 06.04.2020).
9. У Міністерстві охорони здоров'я оцінили темпи поширення коронавірусу. «ГЛАВКОМ», 2020. URL: <https://glavcom.ua/news/u-ministerstvi-ohoroni-zdorovya-ocinili-tempi-poshirennya-koronavirusu-671248.html> (дата звернення: 06.04.2020).
10. Филатова А. С. Инвестиционная безопасность РФ в современных условиях. *Молодой ученый*. 2015. № 1. С. 305.
11. Любімов В. І. Поняття та критерії інвестиційної безпеки. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2010. № 5. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=136> (дата звернення: 06.04.2020).
12. Власюк О. С., Базилюк Я. Б., Сухоруков А. І. та ін. Україна в системі міжнародної безпеки. Київ: ПЦ «Фоліант», ВД «Стилос», 2009. С. 269.
13. Гейць В. М. Економіка України: підсумки перетворень та перспективи зростання. Київ: Ін-т. екон. прогноз., 2000. С. 196
14. Дачишин М., Дацків Р. Конкурентні переваги територій у боротьбі за інвестиції. Бібліотека державного службовця. Інститут реформ. К., 2004. Вип. 4. С. 8.
15. Недашківський М. М., Подгорна К. Ю. Інвестиційна безпека України у сучасних умовах. *Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України*, 2012. № 1. С. 275.
16. Остапчук Д. О. Синергетичний підхід до дослідження інвестиційної безпеки України.

Право і Безпека. 2012. № 5. С. 217–222.

17. Томарева В. В. Параметри та шляхи забезпечення інвестиційної безпеки національної економіки на регіональному рівні. *Держава та регіони. Серія «Економіка та підприємництво»*. 2011. № 3. С. 253–257.

18. Євтушенко С. В. Регулювання інвестиційної безпеки видавничо-поліграфічної галузі: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.03. Київ, 2017. 271 с.

ФЕЙКОВА ІНФОРМАЦІЯ В УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ

Кириченко А. В.

*Студентка IV курсу ННІ права
Сумського державного університету*

Науковий керівник: Золота Л. В.

*к. ю. н., асистент кафедри КПДС ННІ права
Сумського державного університету*

У теперішній час найчастішим явищем являється те, що інформаційні технології використовують для маніпулювання людською свідомістю, а також для впливу та управління людьми. Найбільш комунікативними каналами і веденні так званої «інформаційної війни» зазвичай виступають медіа та всевітня мережа Інтернет. З їхньою допомогою створюється так звана «викривлена реальність», яку у свою чергу породжують на замовлення зацікавлених осіб або навіть груп. Застосовуючи нові інформаційні технології, свідомість та розум людей підкорюється певним ідеям, які у свою чергу є пропагандистськими та роблять людину більш відкритою та беззахисною перед засобами, які мають здатність маніпулювати нею.

Беручи до уваги ситуацію в Україні, яка складається на даний час, дуже важливо знайти певні методи, які у свою чергу допоможуть виявити, знешкодити та запобігти ще більшого поширення «зараженої» інформації. Фейкові новини вже досить глибоко проросли своїм корінням в українських ЗМІ.

Термін «фейкові новини» можна трактувати як цілком або лише частково вигадана інформація про певні події, які відбуваються у суспільстві, про певні явища, про окремих осіб, яка може подаватися у ЗМІ під виглядом достовірних та правдивих журналістських матеріалів. Відповідно до даного визначення, фейкова інформація також має досить шляхетну мету – викликати гарні, позитивні емоції людей або навіть допомагати у розв'язанні важливої для суспільства проблеми. Попри те у сучасних українських ЗМІ фейкова інформація більш спрямована на неправдиву інформацію, введення в оману аудиторії, яка в результаті приносить за собою не позитивні, а навпаки, негативні емоції.